

(ร่าง)

ข้อบัญญัติ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตี๋

เรื่อง

การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียภายในอาคาร

พ.ศ. ๒๕๖๖

ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตี๋

อำเภอทำบ่อ จังหวัดหนองคาย

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตื่อ
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖

.....

หลักการ

ให้มีข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตื่อ ว่าด้วยการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียภายในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อเป็นการกำหนดมาตรการในการควบคุมมิให้ผู้อยู่อาศัยภายในอาคารถ่ายเทของเสีย และเพื่อให้การจัดการระบบบำบัดน้ำเสียภายในอาคารและครัวเรือนเป็นการแก้ไขปัญหาที่ต้นทางและเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาคุณภาพของน้ำ เพื่อบังคับใช้กับอาคารที่จะปลูกสร้างใหม่และอาคาร สิ่งปลูกสร้างที่มีอยู่เดิม ก่อนที่จะมีการประกาศใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยเฉพาะอาคารปลูกสร้างที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำภายในตำบล เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพของน้ำ

เหตุผล

ด้วยพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐(๓) และมาตรา ๔๔ ได้กำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร ประกอบกับมาตรา ๖๗(๒) และมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้ตราเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตื่อ เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อบังคับใช้ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตื่อ ต่อไป

(ร่าง)

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตื่อ
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียภายในอาคาร พ.ศ.๒๕๖๖

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตื่อ ว่าด้วยการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียภายในอาคาร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๗ (๒) และมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ (๓) และมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ อันมีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตื่อ โดยได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตื่อ และโดยอนุมัติของนายอำเภอท่าบ่อ จึงออกข้อบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตื่อ เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ.๒๕๖๖ ”

ข้อ ๒. ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ประกาศและประกาศโดยเปิดเผย ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตื่อ เป็นต้นไป

ข้อ ๓. บรรดาข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหรือข้อบังคับ กฎ ระเบียบ และคำสั่งอื่นใดขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตื่อ ซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔. ในข้อบัญญัตินี้

" อาคาร " หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน ร้านค้า ร้านอาหาร สำนักงานหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอยได้

" บ่อดักไขมัน " หมายความว่า สิ่งที่ใช้แยกไขมันหรือน้ำมันและไขมันออกจากน้ำซึ่งผ่านการใช้แล้ว

" การระบายน้ำ " หมายความว่า การผันน้ำ การปล่อยน้ำ การเทน้ำ การสูบน้ำ หรือการกระทำอื่นใดที่เป็นการถ่ายเทน้ำ

" แหล่งระบายน้ำ " หมายความว่า ทางหรือท่อระบายน้ำ ลำกระโดง ลำราง คู คลอง แม่น้ำ ทะเล และแหล่งน้ำสาธารณะ แหล่งน้ำธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่เป็นของเอกชนซึ่งมีทางเชื่อมต่อหรือสามารถไหลไปสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือแหล่งน้ำธรรมชาติได้

" เจ้าพนักงานท้องถิ่น " หมายความว่า นายกององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตื่อ

" พนักงานเจ้าหน้าที่ " หมายความว่า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้ง

ข้อ ๕. ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่อาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำ และยังไม่มีกฎหมายใดกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการกำจัดน้ำมันและไขมันสำหรับอาคารประเภทนั้น

ข้อ ๖. ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามข้อ ๕ ติดตั้งบ่อดักไขมันตามมาตรฐานที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการปลูกสร้างใหม่ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันสำหรับอาคารนั้นให้แล้วเสร็จก่อนเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอย และหากอาคารใดอยู่ระหว่างการปลูกสร้างใหม่ในวันที่ข้อบัญญัตินี้ มีผลใช้บังคับก็ให้ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันตามข้อบัญญัตินี้เช่นเดียวกัน

ข้อ ๗ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามข้อ ๕ เก็บ ขน น้ำมันหรือไขมันในบ่อดักไขมันไปกำจัด และซ่อมแซมบำรุงรักษาบ่อดักไขมันให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ตามปกติอยู่เสมอ

ข้อ ๘ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ ๙ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงการปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๑๐ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจยกเว้นการปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ตามความจำเป็นโดยพิจารณาถึงสภาพ ลักษณะการใช้ประโยชน์ของอาคาร หรือสภาพของพื้นที่ เช่น พื้นที่บนภูเขา พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ในชนบท

ข้อ ๑๑ ให้นายกองคํการบริหารส่วนตำบลรักษาการตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศหรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่   เดือน   พ.ศ.

ลงชื่อ

(นายระพีพัฒน์ กตะศิลา)

นายกองคํการบริหารส่วนตำบลบ้านเตื่อ

เห็นชอบ

(ลงนาม)

(นายนวน โทบุตร)

นายอำเภอท่าบ่อ

ข้อกำหนดและวิธีการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

ตามความในข้อ ๖ ของข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตื่อ เรื่อง การติดตั้ง บ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียภายในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖ กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำ และยังไม่มีกฎหมายใดกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการกำจัดน้ำมันและไขมันสำหรับอาคารประเภทนั้น ทำการติดตั้งบ่อดักไขมันตามมาตรฐานที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด นั้น

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตื่อ จึงได้กำหนดมาตรฐาน แบบบ่อดักไขมัน วิธีการก่อสร้างบ่อดักไขมัน และ รายละเอียดบ่อดักไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสีย เพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตื่อ ใช้ในการดำเนินการก่อสร้างและติดตั้ง ดังนี้

๑.รูปแบบบ่อดักไขมัน

บ่อดักไขมันมี ๓ รูปแบบตามความเหมาะสม ดังนี้

๑.๑ บ่อดักไขมันแบบสำเร็จรูป การติดตั้งสำหรับใช้ในครัวเรือนที่พักอาศัยทั่วไป โดยเลือกขนาดปริมาตรตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

๑.๒ บ่อดักไขมันแบบวางขอบซีเมนต์ การติดตั้งใช้งานเหมาะสมสำหรับบ้านเรือนทั่วไปและสถานประกอบการที่มีขนาดเล็ก เช่น ร้านอาหาร โดยประยุกต์ใช้วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปมาทำเป็นบ่อดักไขมันได้ การติดตั้งฝังไว้บนพื้นดินหรือใต้ดิน และกักเก็บน้ำเสียได้อย่างน้อย ๖ ชั่วโมง

๑.๓ บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ การติดตั้งใช้งานเหมาะสมสำหรับสถานที่ประกอบการขนาดใหญ่ เช่น ภัตตาคาร ศูนย์อาหาร โรงอาหาร และตลาด การติดตั้งโดยสร้างบ่อดักไขมันบนพื้นที่และสามารถกักเก็บน้ำเสียอย่างน้อย ๖ ชั่วโมง

๒.วิธีการก่อสร้างบ่อดักไขมัน

๒.๑ บ่อดักไขมันชนิดสำเร็จรูป อาจติดตั้งบนพื้นหรือฝังในพื้นที่สำหรับบ้านพักอาศัยภายในแยกเป็นสองส่วน คือ ส่วนที่เป็นตะแกรงกรองเศษอาหาร และส่วนที่ดักไขมัน

๒.๑.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง ประกอบด้วย

- (๑) บ่อดักไขมันแบบสำเร็จรูปที่จำหน่ายตามร้านสุขภัณฑ์ท้องตลาด
- (๒) ท่อ พี.วี.ซี ขนาด ๒ นิ้ว หรือตามขนาดของท่อน้ำเข้าและออกจากบ่อดักไขมัน
- (๓) คีมตัดท่อ พี.วี.ซี หรือ ใบเลื่อยเหล็ก
- (๔) ข้องอ พี.วี.ซี. และข้อต่อตรง พี.วี.ซี ขนาด ตามที่ระบุในข้อ (๒)

๒.๑.๒ วิธีการก่อสร้าง

(๑) วางบ่อดักไขมันสำเร็จรูป ในบริเวณที่อยู่ใกล้อ่างล้างจาน และพื้นที่ความราบเรียบเสมอกัน หรืออาจฝังลงพื้นโดยให้ระดับท่อเข้าของบ่อดักไขมันอยู่ต่ำกว่าระดับสะดืออ่างล้างจาน และท่อน้ำออกอยู่สูงกว่าระดับพื้น

(๒) วัดระยะท่อ พี.วี.ซี. จากท่อน้ำทิ้งที่ต่อจากสะดืออ่างล้างจานถึงตำแหน่งท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมันสำเร็จรูป และวัดระยะท่อ พี.วี.ซี. จากท่อน้ำออกของบ่อดักไขมันจนถึงท่อระบายน้ำสาธารณะ หรือคู คลองตามธรรมชาติ

(๓) ตัดท่อ พี.วี.ซี. ทั้งสองช่วงตามขนาดที่วัดในข้อ (๒) ด้วยคีมตัดท่อหรือใบเลื่อยเหล็ก

/(๔) ตัดท่อ.....

(๔) ต่อท่อ พี.วี.ซี. จากอ่างล้างจานเข้ากับท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมันด้วย
ข้องอ พี.วี.ซี. จากนั้นต่อท่อน้ำทิ้งบ่อดักไขมันด้วยข้อต่อตรง พี.วี.ซี. ลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะ คู คลอง
ธรรมชาติ อาจทำด้วยน้ำยาประสานท่อ และยึดท่อด้วยสายรัดกับพื้นหรือผนัง

**๒.๒ บ่อดักไขมันแบบติดตั้งในที่แบบวงขอบซีเมนต์ สำหรับบ้านพักอาศัยและ
สถานประกอบการ ขนาดเล็ก**

๒.๒.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

- (๑) ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์
- (๒) ทรายหยาบและทรายละเอียด
- (๓) เหล็กเส้นกลม RB ขนาด $\varnothing$ ๙ มิลลิเมตร
- (๔) วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูป มีขนาดเส้นผ่า ศูนย์กลาง
ขนาด ๐.๘๐ เมตร สูง ๐.๓๐ - ๐.๔๐ เมตร
ขนาด ๑.๘๐ เมตร สูง ๐.๓๕ - ๐.๔๐ เมตร
ขนาด ๐.๘๐ เมตร สูง ๐.๔๐ - ๐.๔๕ เมตร
- (๕) ท่อพี.วี.ซี. ชั้น ๘.๕ ท่อน้ำเข้า ขนาด $\varnothing$ ๗๕ มิลลิเมตร หรือใหญ่กว่า
ท่อน้ำออก ขนาด $\varnothing$ ๑๐๐ มิลลิเมตร หรือใหญ่กว่า

๒.๒.๒ วิธีการก่อสร้าง

(๑) ขุดหลุมลึกลงไป โดยดูระดับท่อน้ำที่ออกจากแหล่งน้ำเสียเข้ามาท่อน้ำ
เข้าบ่อดักไขมัน โดยขุดหลุมให้มีเส้นผ่าศูนย์กลางของหลุมใหญ่กว่าขนาดของวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปประมาณ
๕๐ เซนติเมตร โดยรอบหรือพอสมควร เมื่อขุดได้ระดับแล้วให้ดูว่าดินก้นหลุมมีความแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อ
ได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการดังนี้

กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่รับน้ำหนักได้ ให้ทำการใส่
ทรายหยาบก้นหลุมบ่ออัดแน่น ความหนาประมาณ ๑๐ เซนติเมตร

กรณีดินมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็มไม้
ขนาด $\varnothing$ ๔ - ๘ นิ้ว ยาว ๓.๐ - ๖.๐ เมตร แล้วใส่ทรายรองพื้นอัดแน่น ความหนา ๑๐ เซนติเมตร ให้หัว
เสาเข็มพื้นทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๒ - ๓ เซนติเมตร

(๒) ผูกเหล็กเส้นกลมขนาด $\varnothing$ ๙ มิลลิเมตร เป็นตะแกรงวงกลม
ระยะห่าง ๒๐ x ๒๐ เซนติเมตร

(๓) เทคอนกรีตอัตราส่วน ๑:๒:๔ หนา ๑๐ เซนติเมตร โดยให้เนื้อ
คอนกรีตหุ้มท่อหัวเสาเข็มประมาณ ๒ - ๓ เซนติเมตร

(๔) นำวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปมาวางที่คอนกรีตก้นหลุมที่เตรียมไว้โดยถ้า
วงขอบซีเมนต์เป็นแบบปิดกั้นก็ให้วางได้เลย แต่ถ้าเป็นวงขอบซีเมนต์ธรรมดาเมื่อวางแล้วให้ทำการยาแนวด้วย
ปูนทรายที่ก้นวงขอบซีเมนต์เพื่อป้องกันรั่วซึม จากนั้นเอาวงขอบซีเมนต์วางซ้อนทับตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้
แล้วยาแนวรอบ โดยอัตราส่วนผสมปูนทรายยาแนว ปูน:ทราย เท่ากับ ๑:๑ พร้อมทั้งทำการเจาะต่อท่อระบายน้ำ
กลบฝังดินรอบตัวบ่อให้แน่นแล้วปิดด้วยฝาปูน

(๕) การต่อรับน้ำเข้าและน้ำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการต่อรับท่อน้ำ
ทิ้งออกจากจุดปรุงอาหารหรือจากจุดล้างจานหรือภาชนะอื่น ๆ ที่มีไขมันเกาะติด โดยใช้ท่อ พี.วี.ซี. ชั้น ๘.๕
ขนาดขึ้นอยู่กับการออกแบบหรือความเหมาะสมแต่ขนาดของท่อต้องไม่เล็กกว่าท่อเดิมที่ออกมาส่วนน้ำทิ้งใช้ท่อพี.วี.ซี.
ชั้น ๘.๕ หรือใหญ่กว่า โดยให้ต่อรับน้ำที่ออกจากบ่อดักไขมันไปลงแหล่งน้ำสาธารณะหรือรางน้ำ คู คลอง ตาม
พื้นที่นั้น ๆ โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกจมอยู่ในน้ำเพื่อให้ น้ำมีการระบายออกจากตัวบ่อดักไขมันได้ดี

๒.๓ บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ สำหรับสถานประกอบการขนาดใหญ่

๒.๓.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

- (๑) ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์
- (๒) ทรายหยาบ
- (๓) เหล็กเส้นกลม RB ขนาด $\varnothing$ ๙ มิลลิเมตร
- (๔) ท่อ พี.วี.ซี. ชั้น ๘.๕ ท่อน้ำเข้าขนาด $\varnothing$ ๗๕ มิลลิเมตร หรือใหญ่กว่า ท่อน้ำออกขนาด $\varnothing$ ๑๐๐ มิลลิเมตร หรือใหญ่กว่า

๒.๓.๒ วิธีการก่อสร้าง

(๑) ขุดหลุมลึกลงไป โดยดูระดับท่อน้ำที่ออกจากแหล่งน้ำเสียเข้ามาท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมันโดยขุดให้มีความกว้างโดยรอบขนาดของบ่อคอนกรีตเสริมเหล็ก ประมาณ ๐.๘๐ - ๑.๐๐ เมตร หรือตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ เมื่อขุดได้ระดับความเหมาะสมของสภาพพื้นที่แล้วให้ดูว่าดินก้นหลุม มีความแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อดักไขมันคอนกรีตเสริมเหล็กได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่รับน้ำหนักได้ ให้ทำการใส่ ทรายหยาบก้นหลุมบดอัดแน่น ความหนาประมาณ ๑๐ เซนติเมตร

กรณีดินมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็ม (ขนาดของเสาเข็มให้เป็นไปตามหลักทางด้านวิศวกรรมโยธา) แล้วใส่ทรายรองพื้นอัดแน่น ความหนา ๑๐ เซนติเมตร ให้หัวเสาเข็มพื้นทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๒ - ๓ เซนติเมตร

(๒) ผูกเหล็กเส้นกลมขนาด $\varnothing$ ๙ มิลลิเมตร เพื่อทำฐานและโครงสร้าง ของตัวบ่อดักไขมัน

(๓) เทคอนกรีตอัตราส่วน ๑:๒:๔ ที่ฐานพื้นบ่อดักไขมันก่อนโดยให้เนื้อ คอนกรีตหุ้มท่อ หัวเสาเข็มประมาณ ๒-๓ เซนติเมตร

(๔) ประกอบแบบโดยใช้ไม้แบบที่มีผิวเรียบไม่บิดงอ แล้วยึดค้ำยันแบบ ให้แน่นป้องกันไม่ให้ไม้แบบระเบิดหรือโก่งงอเสียรูป จากนั้นนำน้ำสะอาดรดไม้แบบให้ทั่วจึงทำการเทคอนกรีต อัตราส่วน ๑:๒:๔ ลงไปในไม้แบบโครงสร้าง แล้วกระทุ้งคอนกรีตเพื่อไม่ให้เกิดฟองอากาศ เพราะจะมีการรั่วซึม ได้

(๕) การถอดไม้แบบ ให้ทำการถอดไม้แบบหลังจากเทคอนกรีตแล้ว ประมาณ ๓ - ๕ วัน แล้วให้ตรวจสอบว่ามีรอยรั่วซึมหรือไม่ ถ้ามีให้ทำการอุดทันที

(๖) การต่อรับน้ำเข้าและน้ำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการต่อรับท่อน้ำ ที่ซึ่งออกจากจุดปรุงอาหารหรือจากจุดล้างจานหรือภาชนะอื่น ๆ แต่ต้องไม่มีขนาดเล็กกว่าของเดิมที่ออกมาส่วน น้ำทิ้งให้ต่อรับน้ำทิ้งที่ออกจากบ่อดักไขมันไปลงแหล่งระบายน้ำสาธารณะหรือรางน้ำ คู คลอง ตามพื้นที่นั้น ๆ โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกจมอยู่ในน้ำเพื่อให้เกิดการระบายน้ำทิ้งได้ดี

๓. รายละเอียดบ่อดักไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสีย

บ่อดักไขมันเป็นอุปกรณ์สำหรับแยกไขมันไม่ให้ไหลปนไปกับน้ำทิ้งและช่วยดักเศษอาหาร ด้วยในตัว ตัวบ่อแบ่งได้ ๒ ส่วน ซึ่งเชื่อมต่อกัน ส่วนที่ ๑ จะมีตะแกรงดักขยะซึ่งใช้ในการดักเศษอาหาร ตะแกรง นี้สามารถแยกออกมาได้เพื่อให้สามารถนำเศษอาหารออกไปทิ้งและทำความสะอาดได้ ส่วนน้ำจะไหลผ่าน ตะแกรงลอดแผ่นกันเข้าส่วนที่ ๒ ซึ่งจะทำหน้าที่ดักไขมัน คือจะขังน้ำเสียไว้ระยะหนึ่ง เพื่อให้ไขมันและน้ำมัน ที่ปะปนอยู่ในน้ำลอยขึ้นมาบนผิวน้ำ ซึ่งเมื่อสะสมจนมีปริมาณมากก็สามารถตักออกไปทิ้งได้ ส่วนน้ำที่ถูกแยก เอาไขมันออกก็จะไหลออกทางช่องระบายน้ำต่อไป

๔. การใช้งานและการดูแลรักษา

๔.๑ ต้องติดตั้งตะแกรงดักขยะก่อนเข้าบ่อดักไขมัน

๔.๒ ต้องไม่ทะลวงหรือแทงผลึกให้เศษขยะไหลผ่านตะแกรงเข้าไปในบ่อดักไขมัน

๔.๓ ต้องไม่นำตะแกรงดักขยะออกไม่ว่าจะชั่วคราวหรือถาวร

๔.๔ ต้องหมั่นโกยเศษขยะที่ดักกรองไว้ได้หน้าตะแกรงออกสม่ำเสมอ

๔.๕ ห้ามนำน้ำจากส่วนอื่นๆ เช่น น้ำล้างมือ น้ำอาบ น้ำซัก น้ำฝน ฯลฯ เข้ามาในบ่อดักไขมัน

๔.๖ ต้องหมั่นดักไขมันออกจากบ่อดักไขมันอย่างน้อยทุกสัปดาห์ นำไขมันที่ดักได้

ใส่ภาชนะปิดมิดชิดและรวมไปกับขยะมูลฝอย เพื่อให้รถเทศบาลสามารถนำไปกำจัดต่อไป

๔.๗ ต้องหมั่นตรวจดูท่อระบายน้ำที่รับน้ำจากบ่อดักไขมัน หากมีไขมันอยู่เป็นก้อนหรือคราบ ต้องทำตามข้อ ๖ ถูขึ้นมากกว่าเดิม

ผู้สนใจสามารถติดต่อขอรับแบบแปลนการก่อสร้าง และสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ กองช่าง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตือ ในวันและเวลาราชการโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น

ข้อกำหนดมาตรฐานขนาดบ่อดักไขมันและแบบมาตรฐานการก่อสร้างบ่อดักไขมัน
และข้อกำหนดวิธีการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

ข้อกำหนดมาตรฐานขนาดบ่อดักไขมันและแบบมาตรฐานการก่อสร้างบ่อดักไขมัน

๑. มาตรฐานขนาดบ่อดักไขมัน

๑.๑ มาตรฐานขนาดบ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์สำหรับบ้านพักอาศัย

จำนวนคน	ปริมาตรบ่อที่ต้องการ (ลบ.ม.)	ขนาดบ่อ		จำนวนบ่อ (บ่อ)
		เส้นผ่าศูนย์กลาง	ความลึกน้ำ (ม.)	
๕	๐.๑๗	๐.๘	๐.๕๐	๑
๕-๑๐	๐.๓๔	๐.๘	๐.๗๐	๑
๑๐-๑๕	๐.๕๑	๑.๐	๐.๗๐	๑
๑๕-๒๐	๐.๖๘	๑.๒	๐.๖๐	๑
๒๐-๒๕	๐.๘๕	๑.๒	๐.๘๐	๑

๑.๒ มาตรฐานขนาดบ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์สำหรับสถานประกอบการขนาดเล็ก

จำนวนคน	ปริมาตรบ่อที่ต้องการ (ลบ.ม.)	ขนาดบ่อ		จำนวนบ่อ (บ่อ)
		เส้นผ่าศูนย์กลาง	ความลึกน้ำ (ม.)	
๒๕-๓๐	๓.๐๒	๑.๐	๐.๗๐	๒
๓๐-๓๕	๑.๑๙	๑.๐	๐.๘๐	๒
๓๕-๔๐	๑.๓๖	๑.๒	๐.๖๐	๒
๔๐-๔๕	๑.๕๓	๑.๒	๐.๗๐	๒
๔๕-๕๐	๑.๗	๑.๒	๐.๘๐	๒

๑.๓ มาตรฐานขนาดบ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ สำหรับสถานประกอบการขนาดใหญ่

ขนาดพื้นที่ (ตารางเมตร)	ปริมาตรบ่อที่ต้องการ (ลบ.ม.)	ขนาดบ่อ (ม.)		
		ความลึกน้ำ	กว้าง	ยาว
๑๐	๐.๒๐	๐.๔๐	๐.๕๐	๑.๐๐
๑๐-๒๕	๐.๔๗	๐.๖๐	๐.๖๐	๑.๓๐
๒๕-๕๐	๐.๙๖	๐.๗๕	๐.๘๐	๑.๖๐
๕๐-๗๕	๑.๕๐	๐.๗๕	๑.๐๐	๒.๐๐
๗๕-๑๐๐	๑.๙๕	๐.๘๐	๑.๑๐	๒.๒๐
๑๐๐-๑๒๕	๒.๔๕	๐.๘๕	๑.๒๐	๒.๕๐
๑๒๕-๑๕๐	๒.๘๒	๐.๙๐	๑.๒๐	๒.๖๐
๑๕๐-๑๗๕	๓.๓๘	๑.๐๐	๑.๓๐	๒.๖๐
๑๗๕-๒๐๐	๓.๗๘	๑.๐๐	๑.๓๕	๒.๘๐

๒. แบบมาตรฐานการก่อสร้างบ่อดักไขมัน

ใช้แบบมาตรฐานการก่อสร้างของกรมควบคุมมลพิษ จำนวน ๓ แบบ ตาม

เอกสารแนบท้าย

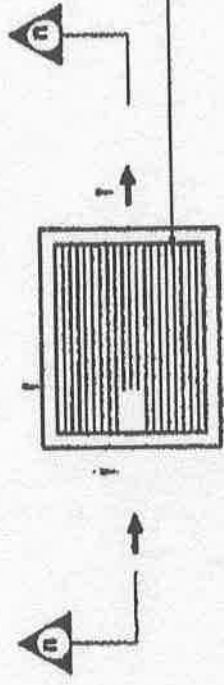
แบบที่ ๑

สำหรับบ้านพักอาศัย

แบบถังกักไขมัน

ขนาด ๑ คร้วเรือน

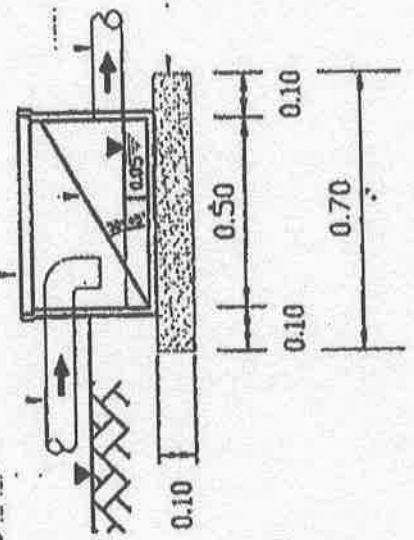
น้ำทิ้งจากครัว PVC.๑2"-3"
 บ่อพักซีเมนต์สี่เหลี่ยมสำหรับรูปชนิดปิดกันขนาด 0.40x0.50ม
 หรือผนัง (ห้องตลาด)
 ท่อน้ำออกไปข้างตักไขมัน PVC ๑ 2"-3"

ตะแกรงเหล็กดักขยะ ๑ 6มม ระยะซี่ตะแกรงห่าง 0.02ม
 บ่อพักซีเมนต์สี่เหลี่ยมสำหรับรูปชนิดปิดกันขนาด 0.40x0.50ม
 หรือผนัง (ห้องตลาด)
 ตะแกรงเหล็กดักขยะ ๑ 6มม ระยะซี่ตะแกรงห่าง 0.02ม

แปลนถึงดักขยะ

น้ำทิ้งจากครัว PVC.๑2"-3"
 ± ระดับดิน

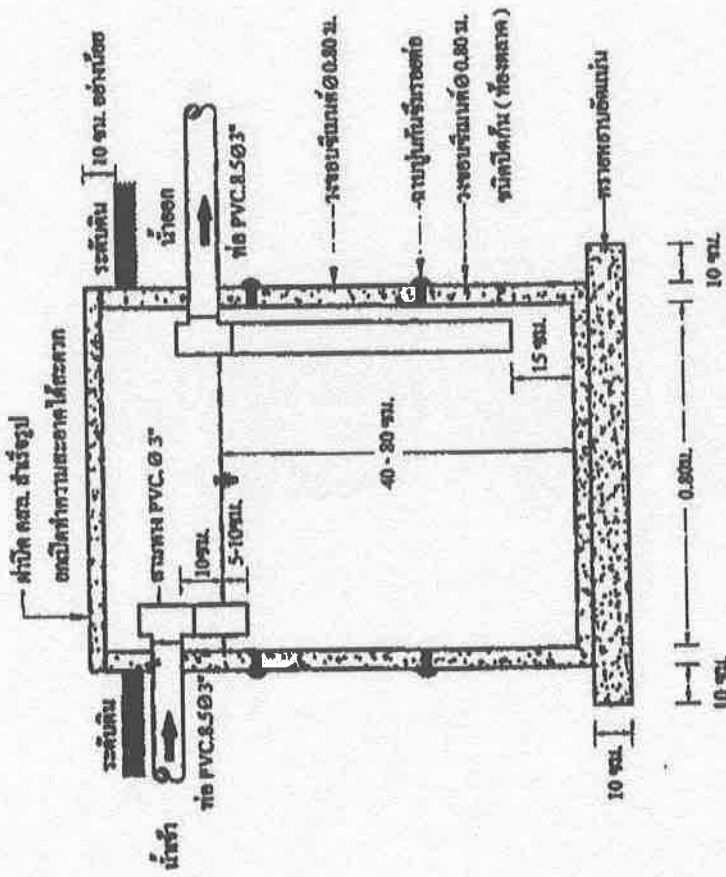

ทรายเป็นขี้ดนม

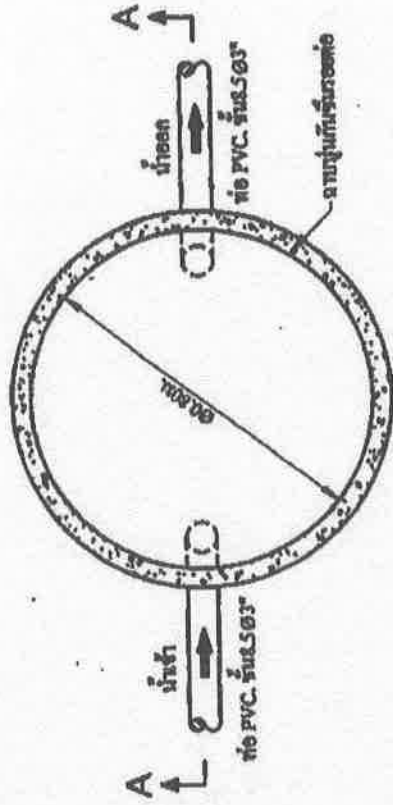
รูปตัด ก-ค

กรมควบคุมมลพิษ
 สำนักจัดการมลพิษ (ฝ่ายบำบัดเสีย)

โครงการ	.....	
สถานที่	.....	
วันที่	.....	.....
ผู้จัดทำ	.....	.....
ตรวจสอบ	.....	.....
อนุมัติ	.....	.....
วันที่	.....	.....
หน้า	1	1

รูปตัด A-A

แปลนบ่อดักไขมัน

กรมควบคุมมลพิษ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 1 (จังหวัดขอนแก่น)

เลขที่			หน้า	1	รวมหน้า	1
เลขที่			หน้า	1	รวมหน้า	1
ชื่อ	ถังดักไขมันสำหรับติดตั้งในอาคาร					
สถานที่	บ้านเลขที่ 123 หมู่ 1 ตำบล 1 อำเภอ 1 จังหวัด 1					
วันที่	11/11/2559					
ชื่อผู้จัดทำ	นาย 1					
ตำแหน่ง	ช่างเทคนิค					

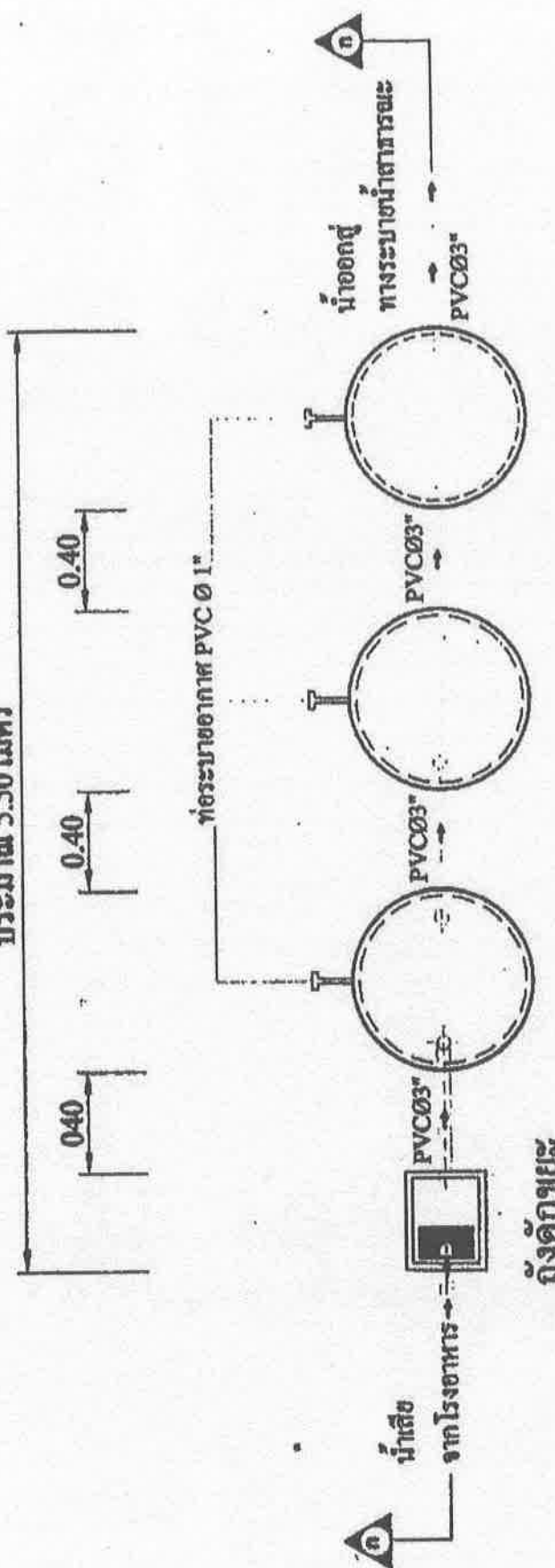
แบบที่ ๒

สำหรับสถานประกอบการขนาดเล็ก

แบบถังดักไขมัน

ขนาด ๒ ลบ.ม./วัน

ประมาณ 5.50 เมตร

ถังคักไขมัน 1   ถังคักไขมัน 2   ถังคักไขมัน 3

ถังคักไขมันขนาด 2 ลบ.ม. / วัน

(สำหรับจำนวนนักเรียน 500 - 700 คน)

รายละเอียดประกอบแบบ

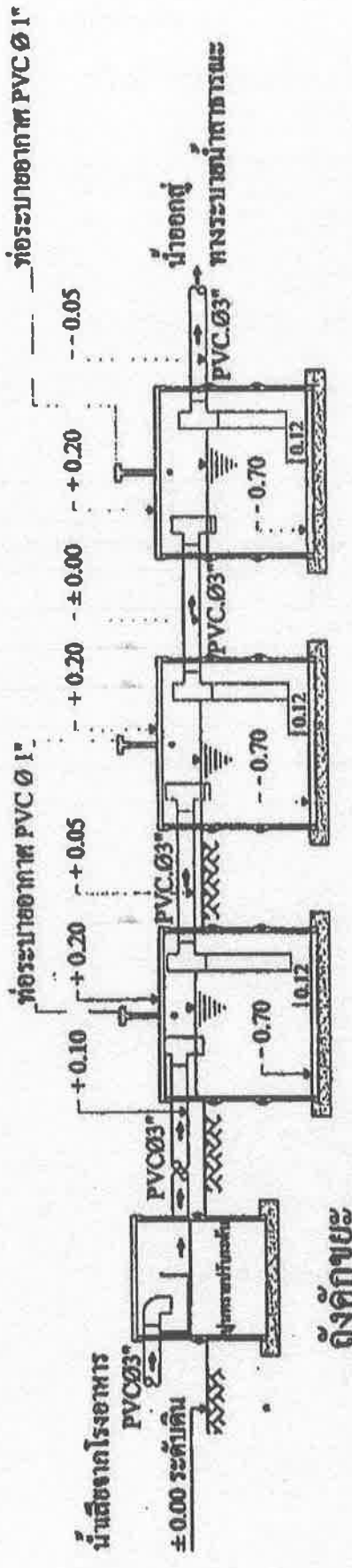
ถังคักขยะ   ถังปูนซีเมนต์สำหรับเก็บขยะรูปสี่เหลี่ยม ขนาด 0.50 x 0.40 ม. (สำหรับชนิด ที่องคคาค)

ถังคักไขมัน   วงขอบซีเมนต์สำหรับรูป ขนาด ๑.00 ม. (สำหรับซีเมนต์ 28 ไร่ชอบ 0.05 ม. โคโรบพร้อมเสริมถาด

ท่อระบายอากาศ Ø PVC Ø 1"

กรมควบคุมมลพิษ
สำนักจัดการมลพิษ (ส่วนวิจัยชุมชน)

โครงการ	แบบมาตรฐานถังคักไขมันของชุมชน	
ออกแบบ	นายเฉลิม วัฒนคุณาศ	นาย พิพัฒน์ อ. วัฒนอง
ผู้เขียน	นาย สมยศ วัฒนคุณาศ	นาย บรรพต เข็มถักนุช
ผ.บ.ค.	นาย สมชาย พรจปรกอบ	๒๕๕
ผ.บ.ค.	นาย อนุพันธ์ อู่รัตน์	๕๕

รูปตัด ก - ก ถึงคักไขมันขนาด 2 ลบ.ม. / วัน

(สำหรับจำนวนนักเรียน 500 - 700 คน)

รายละเอียดประกอบแบบ

ถังคักไขมัน ถังประจิมขนาดสี่เหลี่ยม ขนาด 0.50 x 0.40 ม. (สำหรับขนาด ที่องศา)

ถังคักไขมัน วงจรมีขนาดสี่เหลี่ยม ขนาด Ø 1.00 ม. (สำหรับกะสิเยอร์ 28 ใส่ขอบ 0.05 ม. โดยรอบพร้อมเสริมลาด)

ท่อระบายอากาศ PVC Ø 1"

	กรมควบคุมมลพิษ		
	สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 1 (ส่วนน้ำเสียชุมชน)		
	สถาบันการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ		
	นาย เจริญ ศักดิ์เทศ	นาย ทวีป น. วัฒนอง	
	นาย ศานนท์ ธีรรัตน์	นาย บรรพต ธีรรัตน์	
	นาย ศานนท์ ธีรรัตน์	นาย บรรพต ธีรรัตน์	
	นาย สุทัศน์ ธีรรัตน์	นาย บรรพต ธีรรัตน์	

แบบที่ ๓

สำหรับสถานประกอบการขนาดใหญ่

แบบถังดักไขมัน

ขนาด ๔ ลบ.ม./วัน

ท่อระบายอากาศ PVC Ø. 1 1/2"

น้ำเสีย

จากโรงอาหาร

ถึงคอกไขมัน

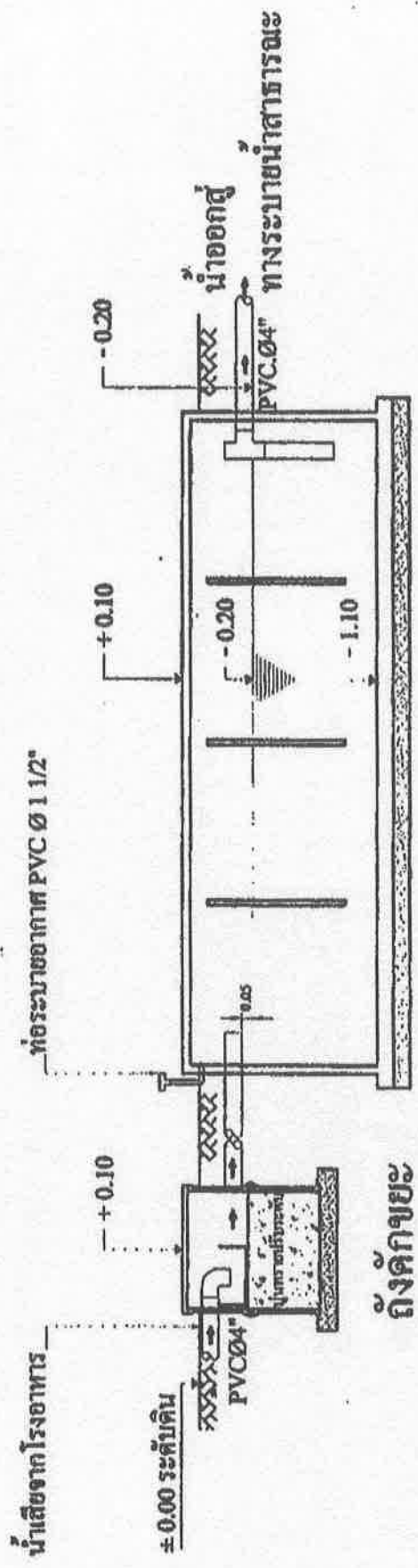
ถึงคอกไขมัน

ถังดักไขมันขนาด 4 ลบ.ม. / วัน

กรมควบคุมมลพิษ	
สำนักจัดการคุณภาพอากาศ (ส่วนน้ำเสียชุมชน)	
เลขที่ใบอนุญาตแจ้งจัดใช้พื้นที่ของสถานีควบคุมมลพิษ	
เลขที่ใบอนุญาต	เลขที่ไป ช.ร.บ.บจ.
ชื่อใบอนุญาต	นายบรรพต ย์สิทธิ์
เลขที่ใบอนุญาต	เลขที่ใบอนุญาต
เลขที่ใบอนุญาต	เลขที่ใบอนุญาต
เลขที่ใบอนุญาต	เลขที่ใบอนุญาต

ถังดักไขมัน: ถังปูนซีเมนต์ถ้ำรูปสี่เหลี่ยม 0.50x0.40ม. (สำหรับขนาด 4 ถัง)

ถังดักไขมัน: คอนกรีตเสริมเหล็กตามแบบมาตรฐาน 4 ลบ.ม. / วัน

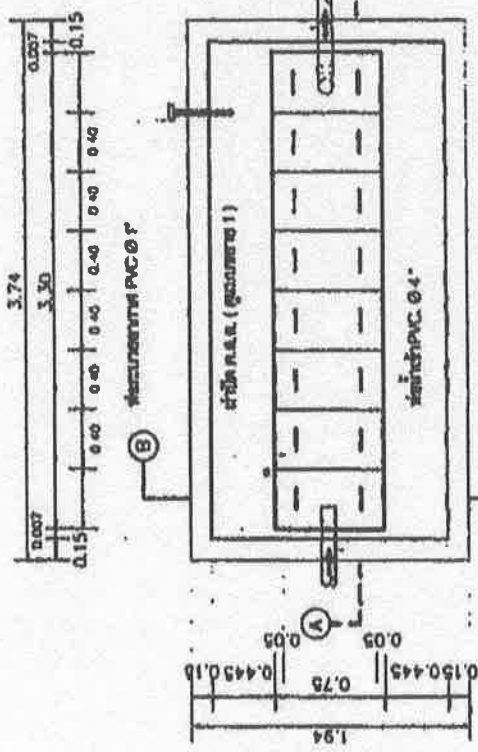

ถังดักไขมัน

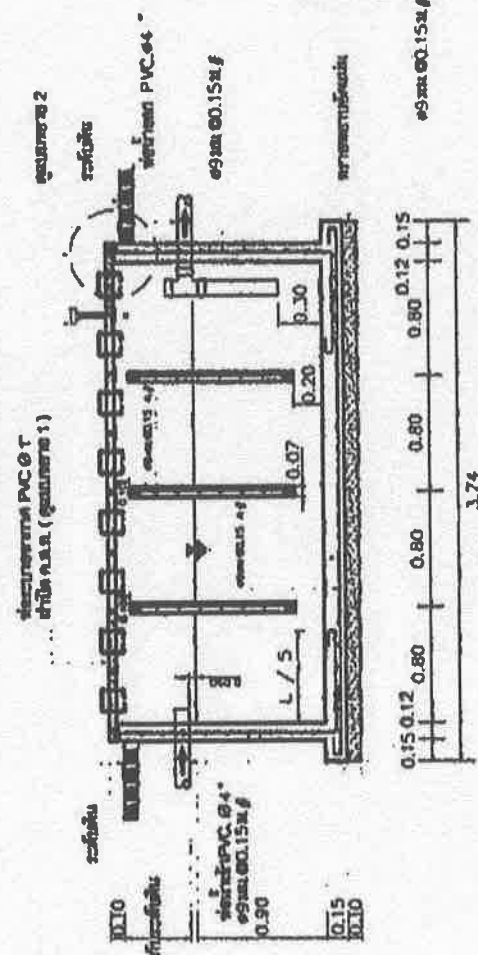
ถังดักไขมันขนาด 4 ลบ.ม. / วัน

ถังดักไขมัน ตั้งปูนซีเมนต์สำเร็จรูปสี่เหลี่ยม 0.50x0.40ม. (ผ่าซีเมนต์ 2 ท่อตลาด)
 ถังดักไขมัน คอนกรีตเสริมเหล็กตามแบบมาตรฐาน 4 ลบ.ม. / วัน

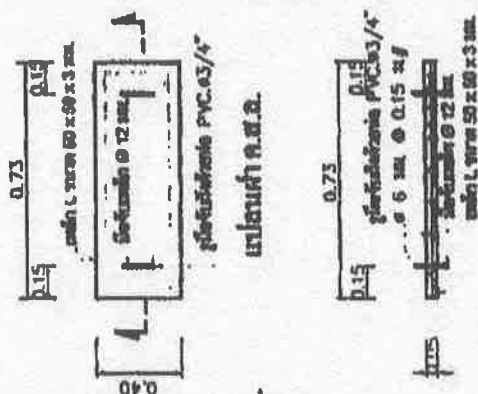
กรมควบคุมมลพิษ สำนักจัดการมลพิษ (ส่วนบำบัดของเสีย)			
ประเภทงานติดตั้ง ใช้กับอาคารหรือบริเวณเขต			
๓๐๓๒๐ นาย อนันต์ อดิเรกานนท์ นาย กวีฬ ธรรมรงค์			
๓๐๓๒๐ นาย สมชาย อดิเรกานนท์ นาย บรรณ พันธ์แก้วกุล			
๓๐๓๒๐ นาย สมชาย อดิเรกานนท์	๓๐๓๒๐		
๓๐๓๒๐ นาย ชัยวัฒน์ ธีวรัตน์	๓๐๓๒๐		

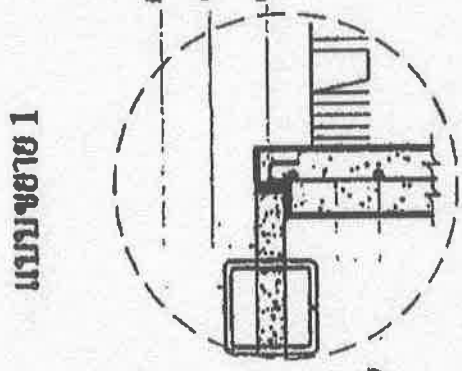
รูปตัด A-A

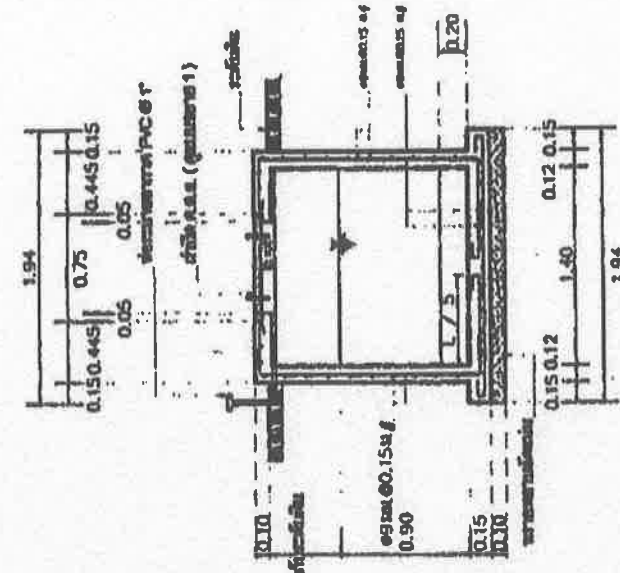
รูปตัด B-B

แบบขยาย 1

แบบขยาย 2

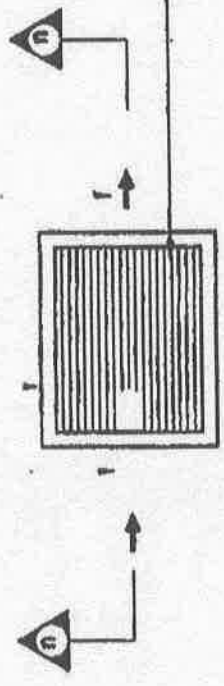
รูปตัด B-B

กรมการช่างเทคนิค (ส่วนช่างเทคนิค)

ชื่อ	ชื่อ	ตำแหน่ง
นาย	นาย	นาย
นาย	นาย	นาย
นาย	นาย	นาย
นาย	นาย	นาย

บ่อพักริมนตส์เหลี่ยมสำหรับรูปปิดกับขนาด 0.40x0.50ม
พร้อมฝา (ท้องตลาด)

ท่อระบายน้ำไปยังคักไยมัน PVC ϕ 2"-3"

ตะแกรงเหล็กกษะ ϕ 6มม ระยะซี่ตะแกรงห่าง 0.02ม

บ่อพักริมนตส์เหลี่ยมสำหรับรูปปิดกับขนาด 0.40x0.50ม
พร้อมฝา (ท้องตลาด)

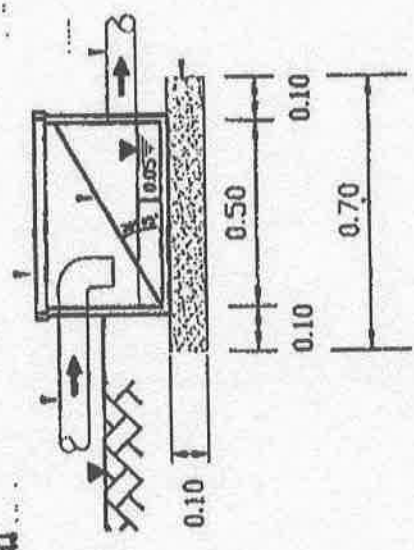
ตะแกรงเหล็กกษะ ϕ 6มม ระยะซี่ตะแกรงห่าง 0.02ม

ท่อระบายน้ำไปยังคักไยมัน PVC ϕ 2"-3"

ทราฮฮาบอัดแน่น

แปลนถึงคักไยยะ

น้ำทิ้งจากครัว PVC. ϕ 2"-3"
± ระดับดิน

รูปตัด A-A

การควบคุมมลพิษ	
สำนักวิชาการชลประทาน (ส่วนที่เชียงใหม่)	
Location	
Scale	1:20
Date	2 ม.ค. 2568
Drawn by	
Checked by	
Approved by	
Sheet No.	1
Total Sheets	1